

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200559
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820200559.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. P. Z., K.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: X. Z., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Q. XX, za účasti matky: A. Z., K.. XX.XX.XXXX, I. O. B. K. I. X, I. Č. K. K. Q. B. Č. Y., o zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti, o zrušenie výchovného opatrenia, t a k t o

r o z h o d o l :

M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 6P/4/2019-53
zo dňa 09.05.2019 a to tak, že mal. P., K.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca.

Matka j e p o v i n n á platiť výživné na mal. dieťa vo výške 90,- EUR mesačne, vždy do 25. dňa
toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Matka j e o p r á v n e n á stretávať sa s mal. P. neobmedzene, za prítomnosti otca.

Súd z r u š u j e dohľad nad výchovou mal. P..

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 28.02.2020 domáhal, aby súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/4/2019 zo dňa 09.05.2019 tak, že zverí mal. P. do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviaže platením výživného na mal. dieťa vo výške 90,- EUR mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k jeho rukám. Styk matky s mal. dieťaťom žiadal upraviť ako neobmedzený, za jeho prítomnosti. Zároveň navrhol, aby súd zrušil nad výchovou mal. dieťaťa uložené výchovné opatrenie vo forme dohľadu. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/224/2019 dňa 27.12.2019 prevzal maloletú P. Z. do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko matka odišla s maloletou do zahraničia, často menila miesto pobytu, nespolupracovala s orgánom SPODaSK, maloletú sociálne izolovala a neumožňovala jej kontakt s najbližšou rodinou a kamarátmi. Tým neumožňovala maloletej viesť plnohodnotný život primeraný jej veku a potrebám a ohrozovala ju tak na psychickom a sociálnom vývine. Na OR PZ Vranov nad Topľou je vedené trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, kde matka vystupuje ako podozrivá. O mieste jej aktuálneho pobytu, ani zamestnaní nemá žiadnu vedomosť. S maloletou žije v rodinnom dome v obci Q., spolu so svojou matkou, ktorá je na starobnom dôchodku. Maloletá P. má v dome zariadenú vlastnú izbu a vytvorené vhodné podmienky pre všestranný priaznivý vývin. Maloletá je v jeho domácnosti spokojná. K matke sa vrátiť nechce. Navštevuje D.É. F. B. B. K. I.. Je zdravá. Má záujem aj naďalej vytvárať pre maloletú P. stabilné,

pokojné a bezpečné rodinné prostredie. Od augusta 2019 je evidovaný na tunajšom úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, do januára 2020 bol poberateľom dávky v nezamestnanosti.

2. Matka sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila a svoju neúčasť neospravedlnila. Predvolanie na pojednávanie jej bolo doručené fikciou.

3. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu vyhovieť a zveriť mal. P. do osobnej starostlivosti otca. Zároveň odporúčal súdu zaviazat' matku platením výživného na mal. dieťa podľa jej aktuálnych zárobkových a majetkových pomerov a styk upraviť ako neobmedzený, po predchádzajúcej dohode s otcom a za jeho osobnej prítomnosti. Odporúčal tiež zrušiť výchovné opatrenie vo forme dohľadu.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, oboznámením sa s rodným listom mal. P., rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/4/2019-53 zo dňa 09.05.2019, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/224/2019, správou od kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, správou od D. F. B. K. I., dokladmi o príjme matky a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Z rodného listu mal. dieťa vyplýva, že mal. P. Z. sa narodila dňa XX.XX.XXXX z matky A. Z., K.. XX.XX.XXXX a otca X. Z., K.. XX.XX.XXXX.

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/4/2019 zo dňa 09.05.2019 bolo manželstvo rodičov mal. P. Z. rozvedené. Mal. P. bola na čas po rozvoze zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na mal. P. vo výške 90,- EUR mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Styk otca s mal. P. bol upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. dcérou každú párnú nedeľu v roku v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie neuskutoční, kvôli pracovným povinnostiam otca, je otec oprávnený stretávať sa s dieťaťom hneď nasledujúcu nedeľu. Matke bola uložená povinnosť mal. dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať pred domom, kde býva a otcovi bolo uložené mal. dieťa matke vrátiť na rovnakom mieste, v stanovený čas. Súd zároveň určil nad výchovou mal. P., K.. XX.XX.XXXX dohľad.

7. Tunajší súd uznesením č.k. 6P/224/2019 - 22 zo dňa 20.12.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke A. Z., K.. XX.XX.XXXX, odovzdať maloletú P. Z., K.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca X. Z., K.. XX.XX.XXXX. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola tá skutočnosť, že matka dieťa izolovala od svojich príbuzných, odišla s ňou na neznáme miesto a to do Č. Y. bez súhlasu otca maloletej. Bránila jej udržiavať akékoľvek kontakty. Mal. P. veľa času v neznámom prostredí trávila sama. Súdu boli sprostredkované informácie z V. F., ktoré maloletá navštevovala. Podľa týchto informácií sa matka spolu s mal. P. dostavili do školy, aby oznámili, že maloletá už ďalej nebude pokračovať v štúdiu na ich škole. Maloletá mala šrám na tvári, bola apatická, nekomunikovala, neodpovedala na otázky, len kývala hlavou. V neprítomnosti matky kývala, že odísť nechce. Z matky mala strach.

8. Otec mal. dieťaťa na pojednávaní uviedol, že sa o svoju dcéru riadne stará. Má zabezpečené všetky pomôcky do školy, stravu, oblečenie, hygienické potreby, všetko čo potrebuje. Ich vzájomný vzťah je veľmi dobrý. Je v kontakte aj so svojimi súrodencami. O jej matke nemá žiadne správy. Stále prebieha aj trestné stíhanie voči matke. O výsledku však oboznámený nebol. Bude poberať opatrovateľský príspevok na svoju mamu. Ukončil pracovný pomer, aby sa mohol starať o svoju mamu a aj preto, aby bol s P.. Dcéra u neho prospieva, starostlivosť o ňu zvláda, dcéra ho rešpektuje. Nemá s ňou žiadne výchovné problémy, do školy riadne chodila. Teraz cez pandémiu sa učila z domu, učivo zvládala. Chce naďalej, aby dcéra zostala v jeho starostlivosti.

9. Podľa správy zamestnávateľa matky má matka zabezpečené ubytovanie na adrese O. XX, XXX XX Z.. Disponujú informáciou, že sa tam už dva mesiace neobjavila a nemôžu sa s ňou spojiť. Nemajú teda informáciu, kde sa aktuálne zdržuje. Do práce však chodí.

10. Z odpisu mzdového listu matky vyplýva, že matka za obdobie 10/2019-03/2020 dosahovala priemernú čistú mzdu vo výške 18.465,- Kč.

11. Podľa správy D. W. Š. má mal. P. zabezpečené všetky podmienky na život, má uspokojené všetky svoje základné potreby, zo strany otca má zabezpečené podmienky na štúdium doma. V kontakte s matkou nie je a ani nechce byť.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka je zrejmé, že maloletá od svojho príchodu na Slovensko žije s otcom v rodinnom dome v obci Q.. V spoločnej domácnosti žije aj stará matka z otcovej strany. Maloletá má na poschodí rodinného domu vlastnú izbu, ktorá je primerane a účelne zariadená. Navštevuje X. ročník D. F. K. Y. R. B. B. K. I.. Domácnosť otca často navštevuje aj dospelá dcéra X. Z., ktorá žije v Ž. a ktorá pomáha otcovi pri starostlivosti o P.. Otec sa o maloletú riadne stará a v rámci svojich možností jej zabezpečuje všetky jej potreby. Otec toho času nepracuje. Od apríla 2020 mu bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie, dávka však ešte nebola vyplatená, nakoľko rozhodnutie zatiaľ ešte nie je právoplatné. Pri osobnom pohovore maloletá uviedla, že u otca je spokojná a má všetko čo potrebuje. U otca chce zostať. Vyjadrila sa, že je jej pri ňom lepšie ako u matky. S matkou kontakt neudržiava, nenavštevuje ju, ani telefonicky nekontaktuje. Naposledy matku videla v januári 2020, keď ju počkala pred školou a odovzdala jej tašku s osobnými vecami. S otcom má dobrý vzťah, rozumejú si, nemá problém sa s ním rozprávať, majú sa radi. O matke veľmi rozprávať nechce, na otázky o nej reaguje stručne. Okresné riaditeľstvo PZ Vranov nad Topľou vedie toho času trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, z ktorého je obvinená matka, vyšetrovanie však nie je ukončené. Na základe uvedeného odporúčajú návrhu vyhovieť a zveriť mal. P. do osobnej starostlivosti otca. Zároveň odporúčajú súdu zaviazvať matku platením výživného na mal. dieťa podľa jej aktuálnych zárobkových a majetkových pomerov a styk upraviť ako neobmedzený, po predchádzajúcej dohode s otcom a za jeho osobnej prítomnosti. Odporúčajú tiež zrušiť výchovné opatrenie vo forme dohľadu.

13. Súd vec takto právne posúdil.

14. V zmysle § 26 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa menia pomery, môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkyimi osobami. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkyimi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

19. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

20. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v rodine mal. dieťaťa nastala taká zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti. Rozsudkom tunajšieho súdu bola mal. P. zverená na čas po rozvoďte do osobnej starostlivosti matky s tým, že nad výchovou maloletej bol určený dohľad. Matka však spôsobovala dieťaťu sociálnu izoláciu, vytrhávala ho z vyučovacieho procesu, nemala vytvorené ani vhodné bytové podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o mal. dieťa. Neumožňovala maloletej stretávať sa s otcom, súrodencami, rovesníkmi. Súd preto vzhľadom na uvedené nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého prevzal otec dňa 27.12.2019 maloleťu do svojej osobnej starostlivosti. Od uvedeného času otec riadne zabezpečuje starostlivosť o mal. P.. Z predložených správ je zrejmé, že dieťa má v domácnosti otca vytvorené primerané podmienky pre jeho zdravý a všestranný vývoj. Vzájomný vzťah mal. P. a otca je dobrý, vzájomne si rozumejú a maloleť otca rešpektuje. Otec nemá s maloleťou žiadne výchovné problémy. Mal. P. nie je s matkou v žiadnom kontakte. Podľa vyjadrenia maloletej sa k matke nechce vrátiť, s otcom sa cíti lepšie. Voči matke je vedené aj trestné stíhanie pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd vyhovel návrhu otca a zveril mal. P. do jeho osobnej starostlivosti, sledujúc pritom najlepší záujem mal. dieťaťa.

22. Súd zaviazal matku platením výživného na mal. dieťa vo výške 90,- EUR mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Podľa zistení súdu matka je zamestnaná v Č. Y. a dosahuje pravidelný príjem. Podľa odpisu mzdového listu od zamestnávateľa matky, matka dosahovala v období 10/2019-03/2020 priemernú čistú mzdu vo výške 18.465,- Kč, čo predstavuje po prepočte kurzom ku dňu vyhlásenia rozhodnutia sumu 692,07,- EUR. Vzhľadom na uvedené, súd považuje výživné vo výške 90,- EUR toho času za primerané a podľa názoru súdu zodpovedá ako možnostiam a schopnostiam matky, tak aj odôvodneným potrebám maloleteho dieťaťa.

23. Pokiaľ ide o úpravu styku, súd upravil stretávanie sa matky s mal. dieťaťom neobmedzene, za prítomnosti otca, nakoľko sa matka toho času zdržiava na neznámom mieste v Č. Y. a svoju dcéru nekontaktuje.

24. Uznesením zo dňa 30.06.2020 súd začal z úradnej moci konanie o zrušenie dohľadu nad výchovou mal. P..

25. Podľa ust. § 37 ods. 2, písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd určí nad výchovou maloleteho dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleť dieťa umiestnené.

26. V zmysle ust. § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia tak, aby zhodnotil splnenie jeho účelu. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel.

27. Nakoľko došlo k zmene osobnej starostlivosti u mal. P., výchovné opatrenie vo forme dohľadu uložené rozsudkom tunajšieho súdu stratilo svoj význam. Zo šetrení vykonaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou je zrejmé, že mal. dieťa má u otca zabezpečené všetky základné potreby pre svoj vývin. Zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. dieťa zo strany otca je na požadovanej úrovni. Medzi otcom a mal. dieťaťom je vytvorený pozitívny citový vzťah. Súd preto rozhodol v zmysle výroku tohto rozsudku.

28. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).